

SPIS TREŚCI

Wstęp	21
I. Zagadki	25
1. <i>Owce białe i czerwony byczek</i>	25
2. <i>Panicz pędzi owce z lasu</i>	25
3. <i>Pan jechał do pani na kasztanie</i>	25
4. <i>Owsa nie jada</i>	25
5. <i>Poszedł Marek na jarmarek</i>	25
6. <i>Chodzi po chałupie</i>	25
7. <i>Pod lasem się pasło</i>	25
8. <i>Brzuch do brzucha, sierś do sierci</i>	25
II. Przystawia	26
9. <i>Bocian i Zwiastowanie</i>	26
10. <i>Nowy Rok i barani skok</i>	26
11. <i>Święty Michał miedze porozpychał</i>	26
12. <i>Na Wojciecha końska pociecha</i>	26
13. <i>Żeby ty w konia wlaź</i>	26
14. <i>Wilk syty i koza cała</i>	26
15. <i>Co dąb, to nie brzoza, co cap, to nie koza</i>	26
16. <i>Kto ma owce, ten je, co chce</i>	26
17. <i>Psu wolno brekać na Pana Boga</i>	27
18. <i>Kota nie ma, myszy na stół</i>	27
19. <i>Mała mysz, a chce tyż</i>	27
20. <i>Myszy się w głowie wylęgli</i>	27
21. <i>Kto ma pszczoły, ten ma miód</i>	27
III. Przepowiednie	27
22. <i>Św. Andrzej i inwentarz</i>	27
23. <i>Św. Marcin na białym koniu przyjeżdża</i>	27
24. <i>Gromniczna i wilk</i>	27
25. <i>Wigilia gwiazdzista – będzie nieśny rok</i>	28
26. <i>Mężczyznę lub konia zobaczyć w Wigilię – na zdrowie</i>	28
27. <i>Wejście mężczyzny w Wigilię – na byczka, kobiety – na jałówkę</i>	28
28. <i>Bocian na Józefa – będzie wiosna</i>	29
29. <i>Boćko przyleciał – będzie wiosna</i>	29
30. <i>Stojący bocian na wiosnę – źle, lecący – dobrze</i>	29
31. <i>Stojący bocian – stojący rok</i>	29
32. <i>Bocian na gnieździe – zły znak</i>	29
33. <i>Dwa bociany lepiej jak jeden</i>	30
34. <i>Będzie deszcz, bo bocian brudny jest</i>	30
35. <i>Bocian i zima</i>	30
36. <i>Sroka przynosi wiadomość</i>	30
37. <i>Sroka zwiastuje gości</i>	30
38. <i>Sroka skrzeczy – nieszczęście</i>	30
39. <i>Jaskółki nisko – na deszcz, wysoko – na pogodę</i>	30
40. <i>Jaskółki motają się na flage</i>	31
41. <i>Jaskółki wcześniej odlatują – wczesna zima</i>	31

42. <i>Wróble myją się w piasku na deszcz</i>	31
43. <i>Wilga wywołuje deszcz</i>	31
44. <i>Ptaki się niecierpliwą – nie będzie pogody</i>	31
45. <i>Kukułka i pieniądze</i>	31
46. <i>Kukułka kuka na deszcz</i>	32
47. <i>Kukułka kuka, gdy las zielony – dobrze, gdy nie ma liści – kiepski rok</i>	32
48. <i>Kukułka kuka po dniu św. Piotra i Pawła na długą i ciepłą jesień</i>	33
49. <i>Św. Agnieszka wypuszcza skowronka z gniazodka</i>	33
50. <i>Dzikie gęsi, żurawie nisko – będzie ciepłe lato</i>	33
51. <i>Gile przyleciały – będzie mróz</i>	33
52. <i>Wrony, kawki zlatują się na deszcz, na flagę</i>	33
53. <i>Wrony kraczą, tłuką się na deszcz, na flagę</i>	34
54. <i>Wrona kracze na nieszczęście</i>	34
55. <i>Kruk zapowiada pogodę lub deszcz</i>	34
56. <i>Kruki kraczą na nieboszczyka</i>	34
57. <i>Sowa huczy na śmierć</i>	34
58. <i>O sowie pójźcie</i>	34
59. <i>Puszczyk woła powij, pójź, wywieź</i>	35
60. <i>Kura pieje na śmierć</i>	35
61. <i>Kury chowają się przed burzą</i>	35
62. <i>Kury i deszcz</i>	35
63. <i>Koguty pieją i jaskółki nisko – na deszcz</i>	36
64. <i>Kogut pieje na zmianę pogody</i>	36
65. <i>Kogut pieje – będzie mróz</i>	36
66. <i>Kogut pieje – mróz zelżeje</i>	36
67. <i>Koguty pieją razem – na zmarłego</i>	36
68. <i>Muchy, pszczoły i długa zima</i>	36
69. <i>Bąki, muchy tną – będzie deszcz</i>	36
70. <i>Krety ryją na deszcz</i>	36
71. <i>Krety ryją głęboko na mroźną zimą</i>	37
72. <i>Kopce kreta zapowiadają śmierć</i>	37
73. <i>Żaba, ropucha rechocze na deszcz</i>	37
74. <i>Żaba wychodzi na drogę – będzie deszcz</i>	38
75. <i>Ropuchy pchają się do stajni – będzie zimna słota</i>	38
76. <i>Ropucha na szczęście</i>	38
77. <i>Żaby i pszczoły w przepowiedniach deszczu</i>	38
78. <i>Kot i deszcz</i>	38
79. <i>Kot i burza</i>	38
80. <i>Kot łapką gości nagania</i>	38
81. <i>(Czarny) kot drogę przejdzie</i>	39
82. <i>Czarny kot przynosi szczęście w domu</i>	39
83. <i>Kot drze pazurami – na wiatr, huragan</i>	40
84. <i>Pies się tarza – na burzę, wiatr, gości</i>	40
85. <i>Pies i zawieja</i>	40
86. <i>Pies wyje na zmarłego</i>	40
87. <i>Pies wyje na pożar, na śmierć</i>	40
88. <i>Pies szczeka na ogień lub kłótnię</i>	41
89. <i>Pląga myszy – będzie rok głodny</i>	42
90. <i>Myszy i kataklizm</i>	42
91. <i>Zobaczyć mysz – szczęście dla wychodzącego z domu</i>	42
92. <i>Wilki i ciężka zima</i>	42

IV. Sennik	42
93. Kura z kurczętami	42
94. Biały koń	43
95. Muchy	43
96. Pies	43
97. Kot	43
98. Mysz	43
99. Pszczoły	43
V. Rymowanki	43
100. <i>Bocian, kle kle</i>	43
101. <i>Bocian kiszka</i>	44
102. <i>Bocian ostry</i>	44
103. <i>Kle, kle, bocianie</i>	44
104. <i>Wojtek, chodzisz bez portek!</i>	44
105. <i>Siedzi dudek na kościele</i>	45
VI. Wierszyki	45
106. <i>Tu, tu sroczka kaszkę warzyła</i>	45
107. <i>Nagle kogut „kukuryku”</i>	47
108. <i>Miauczy kotek, miau</i>	47
109. <i>Leci, leci pszczoła do Wojtaszka czoła</i>	47
110. <i>Wyszedł z lasu wilk kudłaty</i>	47
VII. Wiersze	47
111. <i>Wiek zwierząt i człowieka</i>	47
VIII. Powinnowania noworoczne	49
112. <i>Sroczka na dachu</i>	49
IX. Kolędy bożonarodzeniowe i pastorałki	49
113. <i>Dziś tryumf, dziś wesele</i>	49
114. <i>Narodził się w stajni Jezus ubogi</i>	49
X. Kolędy życzące	51
115. <i>Wstańże, wstańże, gospodarzu</i>	51
116. <i>Tam przez polejko, przez szyroczejko</i>	52
117. <i>Chodź, kózko, chodź, chodźże do izby</i>	52
XI. Pieśni dożynkowe	53
118. <i>Ty przepióreczko mała, gdzie się będziesz chowała</i>	53
XII. Pieśni weselne	53
119. <i>Zakukała kukaweczka na strzesze</i>	53
120. <i>Zakukała kukuteczka na ługu</i>	53
121. <i>Zakula zegzela na stronie</i>	54
122. <i>Lecieli ptaszki we trzy rządyczki</i>	55
123. <i>U mojej mamy w komorze</i>	56
124. <i>Hej, nie ruszaj koniki, nie ruszaj</i>	56
125. <i>Dalej, dalej, kare koniki, przed nami</i>	56
XIII. Przyśpiewki weselne	57
126. <i>Przeleciata myszka przez środek kieliszka</i>	57
127. <i>Nie śpiewaj, nie śpiewaj, ty głupi baranie</i>	57
128. <i>Hop, koniu do pszenicy</i>	57

129. <i>Oj, rysie konie, rysie</i>	57
XIV. <i>Pieśni miłosne i zalotne</i>	58
130. <i>Tam na onej górze jaskółeczka orze</i>	58
131. <i>Zawsze rano skowroneczek śpiewa</i>	59
132. <i>Skowroneczek śpiewa, dzień się rozwidniewa</i>	59
133. <i>Żeby ja miał orle skrzydła</i>	60
134. <i>Piją ludzie gorzałeczkę, białe gęsi wodę</i>	60
135. <i>Płyńcie gąski do mamuni przez szerokie wody</i>	60
136. <i>Nad wodą w wieczornej porze</i>	61
137. <i>Po dużym jeziorze biała gęś pływała</i>	61
138. <i>Na kamieniu siadła, drobne rybki jadła</i>	61
139. <i>Z wysokiego mostu jeleń wodę pije</i>	62
140. <i>Wygnała wołki na bukowinę</i>	63
141. <i>Oj, idź, głosie, po rosie</i>	63
142. <i>Oj, z podola, byśki moje, z podola</i>	64
143. <i>Zarżyzje, koniu, zarżyzje wrory</i>	64
144. <i>Siwý konik zarżał, biały wół zaryczał</i>	64
145. <i>Siedem koni Jasio miał</i>	65
146. <i>Dziewczyno moja, napój mi konia</i>	65
147. <i>Jak wyjdę na pole, zaśpiewam po rosie</i>	66
XV. <i>Przyśpiewki zalotne i miłosne</i>	66
148. <i>Z konika kasztanka jest dobra furmanka</i>	66
149. <i>A pod borem konie wrone</i>	67
XVI. <i>Pieśni rekruckie</i>	67
150. <i>Rozbijały się siwe łabędzie po wodzie</i>	67
151. <i>Pierwszy roczek, drugi, szedł cały krwią zalany</i>	68
XVII. <i>Pieśni sieroce</i>	68
152. <i>Zakuwała zieżułuńka przez morze lecący</i>	68
XVIII. <i>Pieśni żartobliwe</i>	68
153. <i>Przeleciał gotąbek przez wysoki dąbek</i>	68
154. <i>Leciał pies przez owies</i>	69
XIX. <i>Ballady</i>	69
155. <i>Paś Jaś konie na murawie</i>	69
156. <i>Pod zielonym jaworem</i>	70
XX. <i>Pieśni pasterskie</i>	71
157. <i>Pognam ja se wołki stryjową ulicą</i>	71
XXI. <i>Kołysanki</i>	71
158. <i>Śpijże, dzidziu, do wieczora</i>	71
159. <i>Kogutku, kogutku</i>	71
160. <i>A a a, kotki dwa</i>	72
161. <i>Husi, husi, husi, husi, w tej lipowej kolebusi</i>	72
XXII. <i>Legends</i>	72
162. <i>Matka Boska i kukułka</i>	72
163. <i>Pająk i Matka Boska</i>	73
164. <i>Dlaczego koń nie dostaje wigilijnego opłatka?</i>	73
165. <i>Kłósy zbóż dla kotka i pieska</i>	73

166. Matka Boska <i>przewieziona na wołach</i>	74
167. O kobiecie i wołu	74
168. Święta Rodzina uciekała do Egiptu na osiołku	75
169. Święty Izydor <i>modlił się, a woły oraty</i>	75
170. Gromnica chroni przed wilkami	76
171. Wilki oświecały drogę Matce Boskiej	76
172. O koguciku Pana Jezusa	76
XXIII. Legendy ajtiologiczne	78
173. O powstaniu skowronka	78
174. Jak dziewczyna zamieniła się w kukułkę	78
175. Dlaczego bocian zbiera gady?	78
176. Dlaczego bocian ma czerwone nogi i dziób?	78
177. Pan Jezus wypuścił robactwo z worka	80
178. Dlaczego wąż nie ma nóg?	80
179. Pan Bóg stworzył żaby, raka i człowieka	80
180. Skąd się wzięły: żółw, pajak i pszczoła?	80
XXIV. Podania	81
181. O psie Bolesława Chrobrego	81
XXV. Bajki łańcuskowe	81
182. <i>Srocza zdechła</i>	81
XXVI. Bajki	82
183. O grającym drzewie, śpiewającym ptaku i żywej wodzie	82
184. O sultanie i jego żonie, która urodziła psa, kota i drzewo	86
185. O człowieku, który rozumiał mowę ptaków	94
186. O trzech pannach zaklętych w kruki	96
187. O czarnym Kruczku i szarym wróbelku	100
188. Dla sowy jej dzieci są najładniejsze	108
189. O tłustej krowie i trzech braciach	108
190. Chłopiec zamieniony w kota	109
191. Chłopiec zamieniony w konia (<i>Uczeń czarnoksiężnika</i>)	110
192. <i>Żmija za siostrę</i>	117
193. Głupi pasie cielęta, barany i zdobywa córkę czarnoksiężnika	121
194. Chłopiec z dwoma psami u zbójców w lesie	128
195. O chłopcu, który pasł barany pod lasem	130
196. Jak sierota pasła kozę	134
197. Głupi i mądry pasą owce	135
198. Głupi wygrywa wołu	137
199. Koń zmienił się w księdza	137
200. O owczarzu	138
201. <i>Siedem/osiem wieprzków – cała gospodarka</i>	142
202. <i>Świński kozuszek</i>	148
203. Panna zaklęta w żabę	152
204. Zając i żaba	154
205. Cygan i niedźwiedź	154
206. Chłop oszukuje lisa	155
207. Lis mądrzejszy od wilka	155
208. Pies i wilk	155
209. Jak chłop uratował się przed wilkiem	156
210. O Zosi i wilku (<i>Czerwony Kapturek</i>)	157

211. O królewiczu, niedźwiedziu i karle	157
212. O dwóch mądrych gospodarzach i złotwiu	158
213. Pchła i mucha	159
214. O świerszczyku	159
215. Żłota rybka spełnia trzy życzenia	160
216. O <i>zmieju</i> (potworze)	161
217. <i>Królewicz-krokodyl</i>	163
XXVII. Opowieści wierzeniowe i wspomnieniowe	167
218. <i>Boćko przyniósł ogień</i>	167
219. Bociana nie można zabijać	167
220. Dusza matki w postaci ptaka	167
221. Martwy ptak odstrasza zmorę	170
222. Ptaszek uderza w okno – zapowiedź śmierci	170
223. <i>Puszcz woła</i> na narodziny i na śmierć	170
224. Sowa <i>huczy</i> na umarłego	171
225. Pianie kury zwiastuje śmierć	171
226. <i>Gęsi kąpią się w śniegu</i>	172
227. <i>Hubek na kukawce siedział</i>	172
228. Jaskółcze gniazdo na żyrandolu	173
229. Ukrainiec chce miodu	173
230. <i>Diabeł-pasiecznik</i> w postaci kotki	173
231. Diabeł pomaga pszczelarzowi	174
232. O żołnierzu, który dostał zezwolenie na łapanie much	175
233. Pastuch przy koniach siedzi	176
234. Koń i szczury	176
235. O kradzieży i odnalezieniu konia	177
236. Rżenie koni zapowiada śmierć	177
237. Koń <i>nie uciągnie</i> fury z diabłem	178
238. Zmora splata koniowi grzywę	178
239. O uroku rzuconym na konia	179
240. Kalesony w leczeniu końskich uroków	179
241. <i>Kobyłę kałdun boli</i>	180
242. Jak leczono chorą krowę	181
243. Ochrona krowy przed urokiem	181
244. O leczeniu uroków u krowy	181
245. Spuchnięte wymię krowy	182
246. Krowę poświęcić od złych duchów	182
247. Cień jak krowa	183
248. Czarownica rzuca urok na krowy	183
249. Czarownica odbiera i psuje mleko krowom	184
250. Zabrane mleko i owczarze	189
251. Krowy czarownicy dają dużo mleka	189
252. Wigilijne rozmowy zwierząt	190
253. Baba daje jeść krowie, której nie ma	191
254. O krowie, która połknęła igłę	192
255. Chłop urodził cielaka	192
256. Astronomowie i byki	194
257. <i>Byk ma brata w milicji</i>	194
258. Kolędowanie z bykiem	195
259. Jak chłop wygrał woły	196
260. Jak chłop ukradł wołu we dworze	197

261. O wędrowcu i baranach księcia Sapiehy	197
262. Diabeł w postaci barana	198
263. Świnia zjadła własne prosiaki	199
264. O urokach rzuconych na świnie	200
265. Pies – przyjaciel <i>najlepszy</i>	201
266. Pies ma pamięć	201
267. Mądry pies przyjdzie za węchem	202
268. Wycie psów zapowiada śmierć	202
269. Przed pożarem wsi <i>psy tydzień wyli</i>	202
270. Psy wyją na wojnę	202
271. Leczenie uroku u psa	203
272. Zmarła matka przychodzi do dziecka w postaci psa	203
273. Strach w postaci psa	204
274. Diabeł w postaci psa	204
275. Czarny pies i światło przy stawie	206
276. <i>Pies zdechtł po gospodarzu</i>	206
277. Pies na grobie dziadka	207
278. O wściekłym psie	207
279. O zamawianiu wścieklizny	208
280. Kot przywiązuje się do człowieka	209
281. Kotka jest jak matka	209
282. Kocia skórka	209
283. Kocie pazurki zamiast palców	210
284. Kot przewiduje kataklizm	210
285. Kotka i dziecko w kołysce	211
286. Kot w trumnie przy gospodarzu	211
287. Nieboszczyk w postaci kota <i>daje znać</i>	211
288. <i>Kot z wozu – koniom lżej</i>	211
289. Koty łapią szczury, myszy	212
290. Mysz się złapała	212
291. Pierwszy snopek zboża dla myszy	212
292. Czarownica- <i>rapucha</i> kłósy ścina	213
293. O <i>chowańcu</i>	213
294. Wąż ssie krowę	215
295. Wąż przychodzi do chaty	217
296. Węże na kartoflach	218
297. Zamawianie ukąszenia węża	218
298. O leśniczym, który hodował żmije	218
299. Żmija na języku baby	218
300. Żmija i łąsica	219
301. łąsica ratuje człowieka od swego jadu	219
302. Jaszczurka budzi śpiącego	219
303. <i>Jaszczurki po chlebie</i>	220
304. Leczenie jaszczurek	220
305. Ziele na jaszczurki	221
306. Szczur – potwór	221
307. O szczurach nasłanych przez dziada	221
308. Owczarz wyprowadza szczury z młyna	223
309. O barwach myszy	224
310. O białej myszce, nasłanej przez kobietę w ciąży	224
311. Wilki podkrały się do domu	224

312. O spotkaniu z wilkiem.....	225
313. Jak dziadek zabił wilka.....	225
314. Jak wilk napadł na kobietę ciężarną.....	226
315. Jak wilk napada na konia.....	226
316. Jak wilki zagryzły psa.....	227
317. Wilk duży jak cielak.....	227
318. Wilk i owce.....	227
319. O wilku z Żukowa.....	228
320. Orszak weselny zamieniony w stado wilków.....	228
321. Dziki są strasznie agresywne.....	229
322. Tuczenie dzika.....	230
323. Niedźwiedź.....	230
324. Diabelski zając.....	230
325. Zając i kłusownictwo w niedzielę.....	231
XXVIII. Opowieści żartobliwe.....	232
326. O studni i świni.....	232
327. Konik – krówka – bociek.....	232
328. <i>Mój ojciec świni nie pasł</i>	232
329. <i>Takie cielątko jak pan</i>	234
330. Baran – dla proboszcza.....	234
331. Gospodyni prowadzi jałówkę do kościoła.....	234
332. Chłop woli być koniem niż krową.....	235
333. <i>Żeń się z krową!</i>	236
334. Organista kradnie księdzu woły.....	236
335. <i>Pochował męża za kobylicę</i>	237
336. <i>Nawróć to bydło!</i>	238
337. Krowa na kalenicy.....	238
338. <i>Przecież to cielę, nie gęś!</i>	240
339. Piejący kogut.....	241
XXIX. Opowieści o snach.....	241
340. O kąsającym psie.....	241
XXX. Relacje potoczne, zapisy wierzeń i opisy praktyk.....	241
341. Bocian-Wojtek.....	241
342. Przyłot bocianów.....	242
343. <i>Bocian dzieci przynosi</i>	242
344. Bocian szczęście przynosi.....	242
345. Gniazdo bocianie to błogosławieństwo.....	242
346. Gniazdo bocianie – ochroną przed piorunami.....	242
347. Zemsta bociana.....	243
348. Bocian odlatuje na Bartłomieja.....	243
349. Jaskółka to ptak święty.....	243
350. Jaskółki i bociana nie należy zabijać.....	243
351. Jaskółce nie wolno robić krzywdy.....	243
352. Jaskółki <i>dymki, dachowe i stajenne</i>	244
353. Jaskółcze gniazdo przynosi szczęście.....	244
354. Jaskółcze gniazdo chroni przed piorunem.....	244
355. Okład z jaskółczego gniazda.....	244
356. Wiedzie się w oborze, jak są jaskółki.....	244
357. Jaskółki zimują w błocie, jak są jaskółki.....	244
358. Skowronek – zwiastun wiosny.....	245

359. Skowronki odlatują do ciepłych krajów	245
360. Przylot skowronka, bociana i kani	245
361. Jak dziewczyna zamieniła się w kukułkę	245
362. <i>Kukawka</i> kuka na św. Wojciecha	245
363. Kukułka kuka do św. Anny	245
364. Kukułka jajka podrzuca	245
365. Kukułka przemienia się w jastrzębia	246
366. Przepiórki straszyć nie wolno	246
367. Gołębie to <i>bezpieczne ptaki</i>	246
368. Sroka może budynek spalić	246
369. <i>Pliszczka</i> głowę ma szeroką	246
370. Kruk i gawron	246
371. Gawrony i jesień	246
372. Wrona i mewy	247
373. Białe mewy to dusze nienarodzonych dzieci	247
374. Sikorka i pszczoły	247
375. Ptaszek stuka w szybę – zapowiedź śmierci	247
376. <i>Pudź</i> woła na zmarłego	247
377. Puszczyk zapowiada śmierć lub narodziny	247
378. Proroctwo o czarnym ptaku	248
379. Kuropatwy – ptaki <i>żydowskie</i> , bociany – <i>polskie</i>	248
380. Kogut – gospodarz	248
381. <i>Liputki i liputy</i> – kury i koguty	248
382. Kura i <i>kurzaj</i>	248
383. Po kogucie wiedzieli, która godzina	248
384. <i>Katakut</i> nie pieje	249
385. Kura zdycha od <i>szkodliwych oczu</i>	249
386. Kaczki i ptaszki na korowaju	249
387. <i>Oświęcenie do chatupy, robactwo z chatupy</i>	249
388. Osa i pszczoła	249
389. Pszczoła to jest <i>owad pożyteczny</i>	249
390. Pszczoła-matka	249
391. Pszczoły <i>wężówki</i>	250
392. Pszczoły <i>trutnie i robotnice</i>	250
393. Zadania <i>pszczoły-robotnicy</i>	250
394. Młode pszczoły	250
395. <i>Baroza</i> – choroba pszczoł	251
396. Pszczoła nie lubi końskiego potu	251
397. Pszczoła <i>pada</i>	251
398. Pszczoła <i>umiera</i>	251
399. Pszczoła <i>ginie</i>	251
400. Pszczoły nie każdego lubią	252
401. <i>Rójka</i> pszczoł	252
402. Chwywanie zrojonych pszczoł	252
403. Rozdzielanie roju	252
404. Nie na wszystkim pszczoła siada	252
405. Pszczoła kryje się przed deszczem	253
406. <i>Święcenie pszczoł</i>	253
407. Pszczoły niosły miód do stajenki	253
408. Pszczoły robiły świece dla Matki Boskiej	253
409. Ule dla pszczoł z drewna wierzbowego	253

410. Zabezpieczanie pszczół na zimę	254
411. Najlepszy miód akacjowy	254
412. Trzmiel jak wielka pszczoła	254
413. Trzmiel zapyla czerwoną koniczynę	254
414. Szerszeń niepożądany w pasiece	254
415. Dlaczego Cyganów nie gryzą komary?	254
416. Siedem szerszeni powali konia	255
417. Motyle – <i>białe kapuściane szkodniki</i>	255
418. W Bugu są wszystkie ryby	255
419. <i>Śliże, węgorze i karawki</i>	255
420. Szczupak i okoń zjadają mniejsze rybki	255
421. Rybie łuski nosić przy sobie	255
422. Przyczepianie śledzia pannom	255
423. Święty Mikołaj – <i>patronek stworzenia</i>	255
424. Pastuchy idą na odpust na św. Mikołaja	256
425. Kogut – dla księdza na Mikołaja	256
426. Koń – najważniejszy w gospodarstwie	256
427. Konie <i>bronne i cugowe</i>	257
428. <i>Konik wrony, dereś</i>	257
429. Imiona koni	257
430. Maści koni	257
431. Koń to <i>czyste zwierzę</i>	257
432. Koń jest bardzo inteligentny	258
433. Wiek konia można poznać po zębach	258
434. Rozmowa z koniem	258
435. Pasienie koni	258
436. Klacz prowadzili do ogiera	258
437. <i>Konie kasztany</i> – do zaprzęgu weselnego	258
438. Do ślubu – konie od jednego gospodarza	259
439. Jakich koni nie należy brać do zaprzęgu ślubnego?	259
440. Koń i cielak na weselu	259
441. Końska podkova – na szczęście	259
442. Uroki rzucane na konie	259
443. <i>Zmory na koniach jeździły</i>	260
444. Lusterko chroni konia przed <i>marą</i>	261
445. <i>Chochlik</i> zaplata koniom grzywy	262
446. Czerwone wstążki chronią konie przed urokami	262
447. Zauroczonemu konia obcierano spódnicą	263
448. Zmywanie pomyjami końskiego uroku	263
449. Leczenie końskiego uroku przez dmuchanie	263
450. Leczenie <i>myszy</i> u konia	263
451. Zamawianie wścieklizny u koni, krów	264
452. Przesadzanie dziecka przez uprzęż końską w leczeniu <i>miesiącznika</i>	264
453. Krowa – <i>żywicielka rodziny</i>	264
454. Rasy krów	265
455. Imiona krów	265
456. Dobra krowa to mleczna krowa	266
457. <i>Koń pracuje na krowę, a krowa na mnie</i>	266
458. <i>Jatówka jak dziewczyna młoda jest</i>	266
459. Krowa w wianie młodej mężatki	266
460. Jęczmień prażony – na zacielenie krowy	267

461. Sól św. Agaty – dla cielnej krowy	268
462. Człowiek pomagał krowie w ocieleniu	268
463. Przed ocieleniem krowa się zapuszczała	268
464. Po wycieleniu krowy zakopać łożysko	269
465. Narodziny cielaka	269
466. Krowa – jak matka	269
467. <i>Siara</i>	269
468. Człowiek o złych oczach mógł zauroczyć cielaka	270
469. Zamawianie uroku u cielaka	270
470. Cielaka posypać święconą solą	270
471. W dniu ocielenia krowy nie pożyczano nic z domu	270
472. Gdzie krowy się paść, palono ognisko	271
473. Krowy obsypywano solą	271
474. Po zachodzie słońca nie sprzedawano mleka od krowy	271
475. Krowie mleko i jaskółcze gniazdo	272
476. Świecenie inwentarza, zabudowań i zbiorów w Wielką Niedzielę	272
477. Świecenie bydła przy ostatnim ołtarzu	273
478. <i>Krowa modli się po swojemu</i>	273
479. Zawołania na krowy, kury, świnię	273
480. Krowy na pastwisko wyganiano wiosną, w maju	273
481. O pasieniu krów	274
482. Zielone Świątki – <i>pastuskie święto</i>	274
483. Świecenie krów na Zielone Świątki	274
484. <i>Majenie krów</i> na Zielone Świątki	274
485. <i>Maje</i> na rogach krów	275
486. O pierwszym wypędzeniu krów na pastwisko	275
487. Krzyże na wymionach, łbach i grzbietach krów	278
488. Krowy przestawano paść w październiku, w listopadzie	279
489. Tuszcz na splekane wymiona krów	279
490. Mocz leczy zapalenie wymion	279
491. <i>Krowa beczkuje</i>	279
492. <i>Żaba</i> – choroba krów	279
493. Drożdże dla krowy – na niestrawności	280
494. O zabieraniu mleka krowom	280
495. Ochrona krowy przed czarownicami	280
496. <i>Spojrzał krzywo, krowę zauroczył</i>	280
497. Krowa może zdechnąć od uroku	281
498. <i>Obejść tę krowę i splunąć</i> – leczenie uroku	281
499. Okadzanie krów święconymi wianeczkami	281
500. <i>Poszczyp</i> – do okadzania krowy	281
501. <i>Krowi placek</i> na kokosianki	281
502. Krowy świadkami narodzenia	281
503. <i>Kolęda dla lewentarza</i>	282
504. Oplątek dla koni, krów, owiec	282
505. Koniowi nie daje się oplątka	286
506. <i>Postnik</i> dla stworzenia	287
507. Wigilijne siano – dla owiec i krów	288
508. Wigilijne siano – pod kury	288
509. Resztki wieczerzy wigilijnej – dla psa	289
510. Dlaczego psu i kotu nie dawano <i>kolędy</i> ?	289
511. W Wigilię zwierzęta mówią ludzkim głosem	289

512. Wigilijne zawołania na zwierzęta	290
513. W Wigilię nie chodzić w kozuchu	290
514. Na św. Jana zwierzęta mówią ludzkim głosem	290
515. Kolędowanie z bykiem, koniem i baranem	291
516. Kolędowanie z drewnianym koniem	293
517. Na św. Szczepana przyprowadzano konia do domu.....	294
518. Kolędowanie z kozą	294
519. Kolędowanie z wężem	295
520. Ogon z barana, z królika – dla starego kawalera	295
521. Związywanie łyżek	296
522. Święcony owies – dla kur	296
523. Co robić, żeby kury siedziały na jajkach?	296
524. Kogut w chałupie na Wigilię	296
525. Kogut w chałupie na Nowy Rok	296
526. Praca w <i>święte wieczory</i> szkodzi zwierzętom	296
527. Kurom nie dawać poświęconych skorupek	297
528. Święcone skorupki – dla kur, krów	297
529. Skorupki święcone i mrówki	297
530. Po zachodzie słońca nie jeść święconego jajka	297
531. Po zachodzie słońca nie zbierać jajek	297
532. Powiadamy inwentarza o śmierci gospodarza	297
533. <i>Niemcy robili wołami</i>	298
534. Owce trzymano dla wełny	298
535. O pierwszym wypędzeniu owiec na pastwisko	298
536. Żydowska głowa przed wejściem do owczarni	299
537. Kozą – tańszą w utrzymaniu	299
538. <i>Kozą bodzie, ale dobre mleko daje</i>	299
539. Świnia w gospodarstwie	299
540. Świni nie było, jak się Chrystus urodził	300
541. Świnia – <i>szlachetne</i> zwierzę	300
542. Świnie będą chorować	300
543. <i>Świniaczki</i> obsypać solą od <i>złego wzroku</i>	300
544. Przy sprzedaży świni nie dać słomy	300
545. Podkładanie ściery świni	300
546. <i>Świński coh</i> – choroba świni	300
547. Mydło z <i>padliny</i>	301
548. <i>Młoda żywiota</i> i <i>szkodliwe oczy</i>	301
549. <i>Gównu zjesz, a nie urzekniesz!</i>	301
550. Diabeł w postaci różnych stworzeń	301
551. O urokach rzucanych na zwierzęta	302
552. Pies – <i>najwierniejsze stworzenie</i>	302
553. Pies – przyjaciel człowieka	302
554. Imiona psów	302
555. Rasy psów	303
556. <i>Pies pokojowy</i>	304
557. <i>Szpicki</i>	304
558. Pies tęskni za właścicielem	304
559. Pies <i>ma w oczach uśmiech</i>	304
560. Pies – stróż gospodarstwa	304
561. Pies szczeka na ludzi o <i>złych oczach</i>	305
562. Jak rozpoznać agresywnego psa?	305

563. Psy często się gryzą.....	306
564. Pies zabija szczury	306
565. Pies boi się wilka	306
566. Pies boi się burzy	306
567. Pies wyje na kłopoty	306
568. Pies wyczuwa śmierć	306
569. Pies nie je po śmierci gospodarza, koń rzy	307
570. Pies przed śmiercią odchodzi z domostwa	307
571. Kościół nie jest miejscem dla psa	307
572. <i>Najgorsza jest wścieklizna od psów</i>	308
573. <i>Smalec z pieska – jak wieprzowy</i>	308
574. Wilczura nie można głaskać po uszach	308
575. Wilczur je dwa razy dziennie	308
576. Imiona kotów	309
577. Koty domowe i podwórkowe	309
578. Kot i pies	309
579. Wiek kota	309
580. Kot jest czysty	309
581. Kiedyś kot był <i>uważany</i>	309
582. Teraz koty w oborze siedzą	310
583. Zawołania na kota	310
584. Pożywienie psa i kota	310
585. <i>Zakochał się jak kot w myszy</i>	310
586. Kot bawi się myszą	310
587. Kot tępi myszy, szczury	311
588. Koty lubią siedzieć na żyłach wodnych	311
589. Kot wyczuwa i zabiera choroby	311
590. Skóra kota – od reumatyzmu	311
591. Kot boi się burzy	312
592. Kocie gody	312
593. Kot jest fałszywy	312
594. Kotka bywa agresywna	312
595. Kot może zadusić dziecko	312
596. Kot napocznie ciało zmarłego	312
597. Serce kota czyni niewidzialnym	313
598. Kot, zając przebiegnie drogę – <i>nieszczęście</i>	313
599. Mysz mózdzek ma malutki	313
600. Mysz – <i>stworzonko boże</i>	313
601. O rodzajach myszy	313
602. Mysz – <i>nornica</i>	314
603. <i>Piszczyk</i> – gatunek myszy	314
604. Mysz, szczur kwiczy	314
605. Myszy <i>chroboczą</i>	314
606. <i>Od myszy do cesarza</i>	315
607. <i>Myszy, myszy, która słyży</i>	315
608. Mysz idzie w pole na lato	315
609. Kota trzymamy i tępimy myszy	315
610. <i>Na myszy, na szczury są łapki</i>	315
611. Szczury, myszy trzeba tępić	315
612. Ochrona zbioru przed myszami	316
613. Myszy w domu – <i>nieszczęście</i>	316

614. <i>Myszy pod skórką łazą</i>	316
615. <i>Myszka na ciele dziecka</i>	316
616. <i>Myszka – choroba koni</i>	316
617. <i>Mysz kataryniarza</i>	317
618. <i>Kobiety w ciąży i myszy</i>	317
619. <i>Myszy i zęby</i>	318
620. <i>O płci myszy i szczurów</i>	318
621. <i>O wyglądzie szczura</i>	318
622. <i>O białych szczurach</i>	319
623. <i>Szczury są bardzo inteligentne</i>	319
624. <i>Szczury krumczą</i>	319
625. <i>Szczury wszystko zeżrą</i>	319
626. <i>Kukurydza – przynęta na szczury</i>	319
627. <i>Człowiek podobny do szczura</i>	320
628. <i>Nietoperz – gacek</i>	320
629. <i>Gacek – mysz ze skrzydłami</i>	320
630. <i>Nietoperz to siedmioletnia mysz</i>	320
631. <i>Nietoperz ma dwanaście nóg</i>	320
632. <i>Gacek lata nocą</i>	321
633. <i>Nietoperz łapie myszy</i>	321
634. <i>Nietoperz we włosach</i>	321
635. <i>Nietoperz w domu – na szczęście</i>	321
636. <i>Połch jest większy niż mysz</i>	321
637. <i>Gronostajka w ziemi żyje</i>	322
638. <i>Tchórz jajka wyciąga</i>	322
639. <i>Tchórze duszą kury</i>	322
640. <i>Łaska siedzi w ziemi</i>	322
641. <i>Kolor łaski i kolor cieląt</i>	322
642. <i>Łaski się zmieniają</i>	322
643. <i>Wilk jest podobny do psa</i>	322
644. <i>Wilk basior</i>	323
645. <i>Wilk koniuch</i>	323
646. <i>Wilki owczarki i wilki końskie</i>	323
647. <i>Wataha – rodzina wilków</i>	323
648. <i>Głodny wilk wyje</i>	323
649. <i>Człowiek jak wilk</i>	324
650. <i>Wilk straszy owce ogonem</i>	324
651. <i>Wilk i koń</i>	324
652. <i>Wilki podkopywały się pod podwaliny</i>	324
653. <i>Łapanie wilków</i>	324
654. <i>Wilcze sadło</i>	325
655. <i>Wilki boją się strzałów i ognia</i>	325
656. <i>Ogień ochroną przed wilkami</i>	325
657. <i>Zapraszanie wilka na Wigilię</i>	325
658. <i>O oswajaniu zająca</i>	325
659. <i>Małe zające to małe koty</i>	326
660. <i>Smalec z borsuka – dobry na płuca</i>	326
661. <i>Wiewiórka jest ruda</i>	326
662. <i>Węże to świętość</i>	326
663. <i>Wężowa matka jest najważniejsza</i>	326
664. <i>Wąż stary i młody</i>	326

665. Zaskroniec	326
666. Zaskronce nie gryzą	326
667. Zaskroniec i <i>miedzianka</i>	327
668. Wąż <i>wiercielnik nie kąsa</i>	327
669. Wężę niszczą myszy	327
670. Wąż ssie krowę	327
671. <i>Linowisko</i>	328
672. Czym się różnią wąż i żmija	328
673. Żmija – <i>gad ogromny</i>	328
674. Żmija skacze na ogonie	328
675. Jad żmii	328
676. Ugryzienie żmii	328
677. Żmii nie należy zakopywać	329
678. Żmija zdycha po zachodzie słońca	329
679. O żmijach nie mówić w Wielkim Poście	329
680. Jaszczurki <i>grzech zabijać</i>	329
681. Jaszczurka zdycha po zachodzie słońca	329
682. Wygląd żab	329
683. Rodzaje żab	330
684. Żaby na komendę <i>kreczą</i>	330
685. Żaby <i>rechoczą</i> na wiosnę	330
686. Żab nie należy zabijać	330
687. <i>Zły duch w żabę się obróci</i>	330
688. Czarownica przemieniona w żabę	330
689. Ropuchy są bure	331
690. Ropucha jest wielka	331
691. Ropucha w domu	331
692. Ropuchy niszczą muchy	331
693. <i>Ziele rosiczki łapie muchy</i>	331
XXXI. Wróżby	331
694. <i>Zazula, ile lat do wesela?</i>	331
695. Z której strony pies zaszczeka – w tej kawaler lub panna	332
696. Kukielki <i>andrzejkowe dla psa, gęsiora, indyka</i>	332
XXXII. Gry i zabawy	333
697. <i>Kotek i myszka</i>	333
XXXIII. Pieśni przy zabawach	333
698. <i>Kokoszka, niebożka, złote jajka niosła</i>	333
699. <i>A gdzie ty bywałeś, czarny kruczek</i>	334
700. <i>Kociu, kociu, łapki</i>	334
Wykaz badanych miejscowości	335
Wykaz informatorów i zespołów śpiewających	339
Wykaz taśm	346
Indeks przedmiotowy (z odesłaniem do numerów tekstów)	356